

Prijímacie pohovory zo slovenského jazyka a literatúry

OKRUHY TÉM:

1. Fonetika - zvuková stránka jazyka

- Systém slovenských hlások- žiak vie zaradiť hlásky do systému hlások a rozlíšiť hlásky podľa tvrdosti i znelosti
- Spodobovanie
- Prozodické vlastnosti reči – prízvuk, dôraz, pauza, sila hlasu, rytmus, tempo reči, melódia vety

2. Lexikológia – významová rovina jazyka

- **Slovná zásoba** – žiak vie zatriediť slová do jednotlivých skupín slovnej zásoby
  - a) podľa citového zafarbenia (expresívne, neutrálne slová)
  - b) podľa dobového výskytu (archaizmy, historizmy, neologizmy, zastarané slová)
  - c) podľa spisovnosti (spisovné a nespisovné – slang, nárečie)
  - d) podľa pôvodu (domáce a cudzie a ovláda tiež ich pravopis)
  - e) podľa vecného významu (synonymá, homonymá, antonymá)
- **Lexikografia** – kodifikačné príručky a slovníky
- **Obohacovanie slovnej zásoby**
  - a) Slovtvorné postupy (odvodzovanie, skracovanie, skladanie)
  - b) Nepriame pomenovanie (frazologizmy – príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie; metafora, metonymia, personifikácia;)
  - c) Združené pomenovania

3. Morfológia – tvaroslovie

- **Slovné druhy – zaradenie, gramatické kategórie, vzor a druh a ich pravopis**
  - a) Ohybné slovné druhy
    - Podstatné mená – gramatické kategórie; vzory; druhy (abstraktné, konkrétne, všeobecné, vlastné, životné, neživotné); zvieracie podstatné mená; nesklonné podstatné mená; skloňovanie podstatného mena pani; neživotné podstatné mená zakončené na -er, -el
    - Prídavné mená – gramatické kategórie; vzory; druhy (akostné, vzťahové, privlastňovacie)
    - Zámená – gramatické kategórie; druh zámena
    - Číslovky – gramatické kategórie, druh číslovky
    - Slovesá – gramatické kategórie; druh sloves (plnovýznamovosť, zvratnosť, tvar)
  - b) Neohybné slovné druhy – zatriedenie slova k správne slovnému druhu

4. Syntax – vety a vetné členy

- Členenie viet podľa zámeru hovoriaceho (oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie, zvolacie)
- Hlavné a vedľajšie vetné členy
- Prístavok

5. Štylistika – sloh

- Rozprávanie, opis (statický, dynamický, umelecký), slávnostný prejav

6. Pravopis

- žiak ovláda základné pravopisné javy prebraté v rozsahu 5. – 8. ročníka základnej školy

7. Literatúra

- Literárne formy a literárne druhy
- Literárne žánre preberané v 5. – 8.ročníku
- Umelecké prostriedky – metafora, personifikácia, epiteton, zdobenina, rečnícka otázka
- Literárna teória
- Rýmy – schéma druh
- Čitateľská gramotnosť